

II. Premlčanie úhrad RTVS - koncesionárskych poplatkov

Vážení spoluobčania!

Rozhodli sme sa pokračovať v bezplatnej pomoci tým najzraniteľnejším – spotrebiteľom. Slováci prežívajú časy plné neistoty a obáv aj zo splácania záväzkov. Vieme, že mnohí budú odkázaní na úvery, pôžičky, refinancovanie úverov a pôžičiek. Je viac ako pravdepodobné, že tisícky rodín nebudú schopné svoje záväzky si riadne plniť, a to aj z objektívnych príčin.

Práve týmto spotrebiteľom je adresovaná naša snaha o bezplatné právne poradenstvo a vzdelávanie. Mnohí z Vás si určite spomínajú na projekt s názvom „Sedem krokov na ochranu spotrebiteľa“, ktorý v minulosti výborne fungoval a práve naň by sme radi nadviazali.

Budeme sa venovať najvypuklejším problémom súvisiacim s mimoexekučnými zrážkami zo mzdy, dražbami, odkladom splátok úverov a pod..

Ide o prvú elektronickú prezentáciu určenú pre každého, kto má záujem niečo sa o ochrane spotrebiteľa dozvedieť.

Deň spotrebiteľov a spotrebiteľských práv pripadá na 15. marec.

V tento deň ešte v roku 1962 vtedajší prezident John F. Kennedy vyhlásil štyri základné práva spotrebiteľov. Deň spotrebiteľov má pripomínať ich dôležitosť, dôležitosť spotrebiteľskej politiky, ich strategickú funkciu na trhu a zároveň zvýšiť informovanosť a vzdelanie.

Veríme, že Vás naša snaha zaujme, budete sa chcieť a vedieť brániť. Ved' ako sme už aj v minulosti konali v mene hesla "brániť sa oplatí", rovnako sa ním budeme riadiť aj dnes.

S úctou

Doc. JUDr. Robert Fico, CSc.

KONCESIONÁRSKE POPLATKY

Z ust. § 1 zákona č. 340/2012 Z. z. Zákon o úhrade za služby verejnosti poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len ako „zákon č. 340/2012 Z. z.“) vyplýva, že upravuje platenie, vyberanie a vymáhanie úhrady za služby verejnosti poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska v oblasti rozhlasového vysielania a televízneho vysielania (ďalej len „úhrada“).

Účelom úhrady je finančné zabezpečenie služieb verejnosti v oblasti rozhlasového vysielania a televízneho vysielania poskytovaných Rozhlasom a televíziou Slovenska (ust. § 2).

§ 3 Platiteľ úhrady (ďalej len „platiteľ“) je:

- a) fyzická osoba, ktorá je evidovaná dodávateľom elektriny v evidencii odberateľov elektriny v domácnosti ako odberateľ elektriny v domácnosti v odbernom mieste, pre spotrebu v byte alebo v rodinnom dome,
- b) zamestnávateľ, ktorý v pracovnom pomere alebo v obdobnom pracovnom vzťahu zamestnáva aspoň troch zamestnancov; na účely tohto zákona sa služobný úrad posudzuje ako zamestnávateľ.

Vyberateľom úhrady a príjemcom úhrady je RTVS (ust. §4, ods.1 zákona č. 340/2012 Z. z).

§ 5 OSLOBODENIE OD PLATENIA KONCESIONÁRSKÝCH POLATKOV

1) Od povinnosti platiť úhradu je oslobodený platiteľ podľa § 3 písm. a), ktorý oznámi vyberateľovi úhrady podľa § 9 ods. 7 písm. b), že

a) žije v domácnosti s fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá má na adrese odberného miesta tohto platiteľa trvalý pobyt, alebo sám je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím,

alebo

b) je poberateľom dôchodkových dávok podľa osobitného predpisu, poberateľom dôchodkov starobného dôchodkového sporenia podľa osobitného predpisu, alebo poberateľom rovnocenných dôchodkových dávok vyplácaných zo zahraničia, nemá pravidelný príjem zo zárobkovej činnosti, nežije v domácnosti s inou osobou s pravidelným príjmom zo zárobkovej činnosti,

alebo

c) je poberateľom dávky v hmotnej núdzi alebo osobou spoločne posudzovanou s poberateľom dávky v hmotnej núdzi.

Nárok na oslobodenie od povinnosti platiť úhradu vzniká od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom platiteľ oznámil vznik skutočnosti odôvodňujúcej oslobodenia od platenia koncesionárskych poplatkov.

Od povinnosti úhrad sú ďalej oslobodení

- a) Rozhlas a televízia Slovenska, Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb, Rada pre vysielanie a retransmisiu,
- b) zariadenia Zboru väzenskej a justičnej stráže,
- c) školy a školské zariadenia,
- d) nemocnice, liečebne, hospice a domy ošetrovateľskej starostlivosti,
- e) zariadenia sociálnych služieb, zariadenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
- f) osoby, ktoré nie sú občanmi Slovenskej republiky a ktoré požívajú diplomatické výsady a imunity podľa medzinárodného práva, ak je zaručená vzájomnosť.

Zrušenie úhrad od 01.07.2023

Národná Rada Slovenskej republiky schválila dňa 17.2.2023 zákon o **zrušení úhrady poplatku RTVS**. Novela zákona nadobudne účinnosť **od 1.7.2023**.

Do tejto doby je v platnosti zákon č. 340/2012 Z. z., v zmysle ktorého je platiteľom úhrady každá fyzická osoba evidovaná dodávateľom elektriny v evidencii odberateľov elektriny v domácnosti v odbernom mieste, pre spotrebu v byte alebo v rodinnom dome, ako aj zamestnávateľ, ktorý zamestnáva troch a viac zamestnancov v pracovnom pomere alebo v obdobnom pracovnom vzťahu.

Zhrnutie

OSOBA S ŤZP ALEBO OSOBA KTORÁ JE NA DÔCHODKU

Na oslobodenie majú nárok poberatelia najmä nasledovných dôchodkových dávok:

- starobný dôchodok
- invalidný dôchodok
- vdovský dôchodok
- sirotsky dôchodok

V prípade, ak ste fyzická osoba, ktorá je evidovaná u dodávateľa elektriny ako odberateľ elektriny v rodinnom dome/byte a zároveň ste aj **osobou, ktorá je uznaná za ŤZP, vzniká Vám nárok na oslobodenie od platenia poplatku RTVS.**

V prípade, ak ste fyzická osoba, ktorá je evidovaná u dodávateľa elektriny ako odberateľ elektriny v rodinnom dome/byte a zároveň ste aj **osobou, ktorá je uznaná za ŤZP, vzniká Vám nárok na oslobodenie od platenia poplatku RTVS.**

Nárok na oslobodenie od platenia poplatku RTVS nevzniká automaticky.

Nárok na oslobodenie od platenia poplatku RTVS vzniká od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom platiteľ oznámil vznik skutočnosti RTVS.

Ak ste osobou, ktorej vzniká nárok na oslobodenie od platenia poplatku RTVS, oznámte nám túto skutočnosť na uhrady.rtv.s.sk/navratka.

OSOBA S ŤZP ŽIJE V DOMÁCNOSTI SO MNOU TAK NEPLATÍM

Od povinnosti platiť úhradu je oslobodený platiteľ, ak žije v domácnosti s fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá má na adrese odberného miesta tohto platiteľa trvalý pobyt a vznik tejto skutočnosti oznámi vyberateľovi úhrady.

Upozorňujeme, nárok na oslobodenie od platenia poplatku RTVS nevzniká automaticky.

Nárok na oslobodenie od povinnosti platiť úhradu vzniká od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom platiteľ oznámil vznik skutočnosti.

OSOBA V HMOTNEJ NÚDZI

Od povinnosti platiť úhradu je oslobodený platiteľ, ktorý je poberateľom dávky v hmotnej núdzi alebo je osobou spoločne posudzovanou s poberateľom dávky v hmotnej núdzi a vznik tejto skutočnosti oznámi vyberateľovi úhrady.

Upozorňujeme, nárok na oslobodenie od platenia poplatku RTVS nevzniká automaticky.

NEZAMESTNANÝ

Ak ste nezamestnaný a/alebo ste evidovaný na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, ale nepoberáte dávku v hmotnej núdzi, nevzniká Vám nárok na oslobodenie od platenia poplatku

CHALUPA, ZÁHRADNÁ CHATKA

-poplatky nehradíte

Povinnosť uhrádzať poplatok RTVS vzniká za odberné miesto v rodinnom dome/byte. Ak odberné miesto v katastri nehnuteľností alebo na liste vlastníctva nie je klasifikované ako rodinný dom/byt (ale ako napr. záhrada, nebytový priestor, garáž atď.), oznámte túto skutočnosť na internetovej stránke uhrady.rtvsk.sk/navratka.

Ak kontrolované odberné miesto je **rozostavaná stavba**, od právoplatnosti stavebného povolenia až do kolaudácie nehnuteľnosti Vám **nevzniká povinnosť uhrádzať poplatok RTVS**. Povinnosť prihlásiť sa do evidencie platiteľov a uhrádzať poplatok RTVS vznikne po kolaudácii nehnuteľnosti.

K nedoplatkom na úhradách RTVS – koncesionárskym poplatkom

► Úhradu už platím pod iným VS / SIPO

Ak za dané odberné miesto elektriny ste platili úhradu pod iným VS / SIPO, Je nutné vyplniť návratku, ktorú nájdete na www.uhrady.rtvsk.sk/navratka

AK STE ÚHRADY RTVS - KONCESIONÁRSKE POPLATKY NEHRADILI

RTVS na webovej stránke deklaruje:

V prípade, že u platiteľa úhrady je evidovaný nedoplatok, RTVS má zákonnú povinnosť zaslať platiteľovi výzvu na úhradu nedoplatku.

Pri generovaní výziev **je podstatný nedoplatok, nie dátum jeho vzniku.**

S tým sa nie je možné stotožniť

RTVS požaduje od spotrebiteľov (aj od právnických osôb, ďalej len ako „PO“) uhradiť nedoplatky spätne aj 10 rokov.

Poukazujeme na ust. § 54a) zák. č. 40/1964 Zb., Občiansky zákonník v znení posledných právnych predpisov (ďalej len ako “Obč. Zák.”), z ktorého citujeme:

“Premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j, ods.2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.”

PREMLČANIE

Z ust. § 100, ods. 1 Obč. Zák.:

„Právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať“.

Z ust. § 100, ods. 2 Obč. Zák.:

„Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremľujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.“

Z ust. § 100, ods. 3 Obč. Zák.: *„Nepremľujú sa takisto práva z vkladov na vkladných knižkách alebo na iných formách vkladov a bežných účtoch, pokiaľ vkladový vzťah trvá.“*

Z ust. § 101, ods. 1 Obč. Zák.:

„Pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.“

NEKALÁ OBCHODNÁ PRAKTIKA

Zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „zák. č. 250/2007“), ust. § 7, ods. 1:

„Nekalé obchodné praktiky sú zakázané, a to pred, počas aj po vykonaní obchodnej transakcie.“

Ods. 2, Obchodná praktika sa považuje za nekalú, ak:

a) je v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti,

b) podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k produktu, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná, alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov“.

Ods. 3:

Obchodná praktika, ktorá môže podstatne narušiť ekonomické správanie skupiny spotrebiteľov, ktorí sú osobitne zraniteľní z dôvodu ich duševnej poruchy alebo telesnej vady, veku alebo dôverčivosti, spôsobom, ktorý môže predávajúci rozumne predpokladať, sa posudzuje z pohľadu priemerného člena tejto skupiny. Tým nie je dotknutá bežná a oprávnená reklamná praktika, akou je zveličujúce vyhlásenie alebo vyhlásenie, ktoré nie je mienené doslovne.

Ods. 4:

„Za nekalú obchodnú praktiku sa považuje najmä klamlivé konanie a klamlivé opomenutie konania podľa [§ 8](#) a agresívna obchodná praktika podľa [§ 9](#). Zoznam obchodných praktík, ktoré sa za každých okolností považujú za nekalé, je v [prílohe č. 1](#).“

Ods. 5:

„Používanie nekalých obchodných praktík sa zakazuje aj v súvislosti s plnením záväzku spotrebiteľa vrátane vymáhania pohľadávky vyplývajúcej zo spotrebiteľskej zmluvy.“

AGRESÍVNA OBCHODNÁ PRAKTIKA

Zák. č. 250/2007 Z.z. § 9, **Agresívna obchodná praktika:**

„Pri určení, či sa v agresívnej obchodnej praktike používa obťažovanie, nátlak vrátane použitia fyzickej sily alebo neprimeraný vplyv, berú sa do úvahy

a) jej načasovanie, miesto, povaha alebo dĺžka trvania,

b) použitie hrozby alebo hanlivého jazyka alebo správania,

c) zneužívanie predávajúcim osobného nešťastia alebo okolnosti, ktoré sú predávajúcemu známe a ktoré sú také vážne, že môžu zhoršiť úsudok spotrebiteľa, na ovplyvnenie rozhodnutia spotrebiteľa so zreteľom na produkt,

d) sťažujúce alebo neprimerané mimozmluvné prekážky, ktoré dáva predávajúci, ak si spotrebiteľ želá vykonať práva podľa zmluvy vrátane práva vypovedať zmluvu alebo zmeniť produkt alebo predávajúceho,

e) hrozba podniknúť kroky, ktoré nemožno podniknúť legálne.“

Mgr. Jana Tilňaková

Právnička, dlhodobo sa venuje ochrane spotrebiteľov v oblasti poskytovania spotrebiteľských úverov od bánk a nebankových inštitúcií, zrážok zo mzdy, spotrebiteľského rozhodcovského konania, reklamácie a obchodov na diaľku a pod..

JUDr. Jana Pajtašová

Právnička špecializujúca sa na ochranu spotrebiteľov v oblasti poskytovania spotrebiteľských úverov od bánk a nebankových inštitúcií, na ochranu spotrebiteľov, ktorým hrozí dobrovoľná dražba, prípadne im nehnuteľnosti už boli vydražené, odkladu splátok a pod..

Dôležité linky

www.pomocspotrebiteľom.sk

www.facebook.com/pomocspotrebiteľom.sk

Vaše otázky môžete adresovať na: pomocspotrebiteľom@strana-smer.sk

www.strana-smer.sk

www.smer-pk.sk

www.facebook.com/smersd

<https://t.me/SMERSD>

www.facebook.com/robertfico.sk

[https://instagram.com/smer_sd](https://www.instagram.com/smer_sd)

www.facebook.com/smersdpresovskyykraj